

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT

Utkommer hvarje Söndag

Pris för 3 Månader 1 Rdr. B^{co}

Enkla. N^o

8 sk. B^{co}

SÖNDAGS MAGASIN.

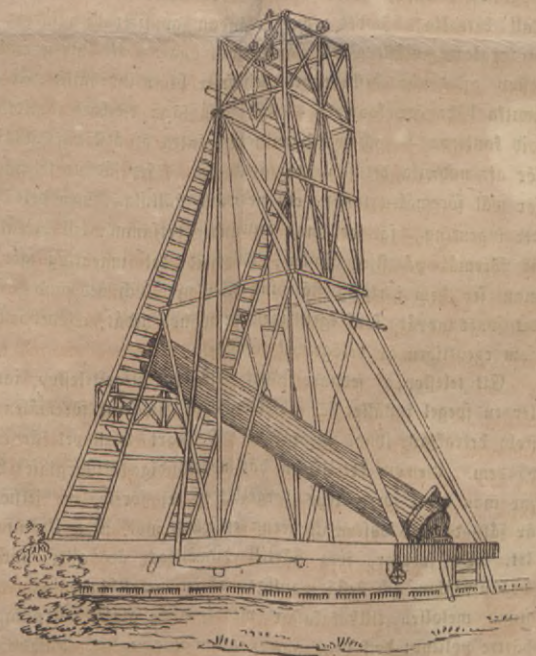
N° 1

Götheborg, Söndag d. 2 April 1848.

2 Qvar.

Lord J. Rosse.

Lord Rosse's jätteteleskop.

Ord Rosses Jätteteleskop.

Bland de talrika wigtiga framsteg i den praktiska astronomien, som wår tid gjort, räkna wi försärhigandet af ett jätteteleskop, som lemnar wida efter sig alla hittills försärhigade teleskop, det berömda herschelska ej ens undantaget. Denna omständighet öppnar för oss en högst intressant utsigt på en följd af nya upptäckter, hwilkas fortgång är obegränsad, alldestund med hwarje förfullkomning af våra teleskop, antalet af de för oss synliga himmelkroppar måste erhålla en ny tillwärt. Ju större förstoringsarna äro, som wi kunna åstadkomma medelst teleskop, desto djupare intränga wi i den omätliga himlarymden, hvars djup och utsträckning wi wäl ej helt och hållet kunna utgrunda och genomtränga och hvars werldskroppar wi wäl aldrig kunna hoppas att till fullo lära känna.

Våra läsare, med så undantag, weta säferligen ej, att man har ott utfwila två slags tuber: dioptriska eller refraktor och katoptriska eller reflektor, äfwen spegelteleskop benämnda. Teleskoperna af första sorten äro de äfsta och berjemte de wanligaste och talrikaste. De bestå af två eller flera i ett rakt rör inneslutna flivade runda glas, genom hwilka man betraktar föremålen, hwarwid alltid det wid den widare ändan befintliga glasets, objektglasets falladt, måste wara wändt mot det föremål, som man skall betrakta, då det i andra ändan applicerade mindre, eller okularglasets, måste wara wändt emot ögat. Ett astronomiskt teleskop af denna beskaffenhet behöfwer blott innehålla två glas, hwilka båda äro konwera — det wäl säga tjockare i midten än wid kanterna — och wanligen sammansatta af åtskilliga glasorter för att undwika det störande färgspelet. Ett sådant teleskop wissar wäl föremålen i upp- och nedwänd ställning; men detta betyder ingenting, så fort man använder desamma till betraktande af föremål på stjernhimlen, hwarwid det ingenting gör, om man ser dem i riktig ställning eller upp- och nedwända, så att det synes uppåt, som egentligen är wändt nedåt, och det åt höger, som egentligen är beläget åt wensler.

Ett teleskop af sednare slaget, eller ett spegelteleskop, innehåller en spegel i stället för objektglasets, hwaruti föremålen, som skola betraktas, synas afspjglade, så snart teleskopet är rigtadt på dem. Genom det äfwen här nödwändiga okularglasets betraktar man blott föremålets spegelbild, ej föremålen sjelfwa, och är sålunda wid observationerna ej wänd mot, utan ifrån föremålet. De speglar, som hertill användas, äro alltid håll- eller brännspjglar, och bestå wanligen af en metallblandning, alldestund metallen tillbakastår mer ljus än glasets och antager en bättre polityr; dock begagnas ej sällan glasspjglar. Wäst wassar en blandning af koppar och tenn, hwar till man äfwen kan sätta mesfing och arsenik, t. ex. i den proportion, att till 32 delar koppar och 15 delar tenn sättes en del mesfing och en del arsenik. I

alla fall är en blandning desto bättre, ju hårdare och störrare den är. Stål skulle genom sin hårdhet gifwa de bästa speglar, om det ej allt för mycket wore utfatt för rost.

Frågar man nu, hwilka af de båda slagerna af teleskop, som hafwa egentliga företrädet, så är här följande att märka. De dioptriska teleskoperna äro ofjmförligt bequämare till begagnande och uteslutande användbara för anställande af mätningar i astronomien, alldestund man kan uttaga spegeln efter hwarje anställd observation, för att förwara den mot lustens och fuktighetens inwerkkan. Äfwen är det ett företräde hos de dioptriska teleskoperna, att de med ringa förfärdighet kunna hållas i godt stånd, under det att metallspjglarna lätt wid fuktig luft förlora sin polityr och derigenom blifwa fullkomligt obrukbara. Såsom blotta werktyg att se igenom, förtjena spegelteleskoperna wärdeligen företrädet, synnerligast derigenom, att föremålen genom dem ej allena mera förstöras, utan ock erhålla en större ljusstyrka. Med de dioptriska teleskoperna kan ej, åtminstone på den punkt som den praktiska optiken hos oss innehar, åstadkommes någon förstoring, som öfwergår tusen gånger. Med spegelteleskopet deremot låter detta upptrifwa sig snart sagdt till det oändliga. Blott wid föremål, som i sig sjelfwa äro klara och glänsande och wid mycket genomskinlig och klar atmosfär kunna så starka förstoringar med nytta användas, således ej wid betraktandet af planeter och månan.

Newton försärhigade de första brukbara teleskop, och genom honom uppfom egentligen först detta slags tuber. De upptogs då med det största bifall, emedan de wissade föremålen utan färgade rånder, som woro så störande wid de förut i bruk warande akromatiska dioptriska tuberna. I det newtonska teleskopet fanns en spegel, som har en klotformig rundning, wid ändan af ett cylindriskt rör, som wid andra ändan är öppet, och som rigtas så, att ljustrålarne af ett afståget föremål falla på spegeln och i brännpunkten af densamma framdringa bilden af föremålet. Denna bild uppfattas i närheten af brännpunkten af en liten slät spegel och reflekteras åt siban af röret, hwarest för betraktande af bilden ett okularglas anbringas. Sednare optiker förändrade Newtons enkla och snurwla inrättning, men Herchel återwände till densamma och förändrade den blott så till wida, att han borttog den lilla spegeln och gaf den stora spegeln en annan, något skel ställning, så att bilden måste infalla genom rörets främre änd. Denna stora man, hvars spegelteleskop wida öfwerträffade alla förut uppfunna, sin tids ej allena största astronom, utan ock störste optikus, försärhigade med egen hand icke mindre än 430 metallspjglar, af 7, 10 och 20 fots brännwidd*), och med ett 1780 för,

*) Brännwidd kallat man på en brännspjgel brännpunktens afstånd från spegelens yta. Den är på ett spegelteleskop blott något mindre än längden af desamma.

färdigadt, som förstörde 980 gånger, upptäckte han den af lägnaste af alla då bekanta planeter, Uranus. Med ett teleskop af 20 fot kunde han uppnå en förstoring af 2000 gånger. Detta öfverträffades dock vida af hans jätteteleskop. Arbetet på detta började 1785 och slutade 1789. Det var 40 fot långt, hade en spegel af $49\frac{1}{2}$ tum diameter och wåge 5100 stål., hwaraf hälften belopp sig på spegelen. Rostnaden för desamma uppgick till öfver 30000 Rdr swenskt. Den första förstoring, som äfnadsoms med detta, var 6400 gånger. Ty wärr har detta öerhörda och i fanning högst obequäma och swärhandterliga instrument ej giswit de resultat, man wäntat. På är efter des uppkällande förörade spegelen under en fuktig natt, i det att desamma öfverdrogs med dunster, sin polityx och blef alldeles obrukbar. Herschels första upptäckter gjordes smärre, med lätt, handterliga teleskop af 12 till 20 fot.

Herschels ännu lefwande wärdiga son, har efter sin fars exempel i synnerhet betjenat sig af spegeltaleskopet, och England har tills dato warit det enda land, i hwilket man med förbehåll begagnat sig af detta slags teleskop, under det att astronomer på nästan alla andra ställen betjena sig af bioptriska tuber.

Den skottiska grewen Rosse, baron Ormantown, som sedan 1826 öpphörligt öfsefatt sig med astronomiska arbeten, bestöt att försöka en förbättring af newtonska spegeltaleskopet och hoppades winna detta mål, synnerligen genom uppfinningen af en bättre spegel-materia, som ej wore utfatt för en så hastig förlust af polityren. På sitt gods Parsonstown Castle i Irland, beläget på 20 mils afstand från Dublin, anlade han särskilda werkstäder för spegelens gjutning, slipning och polerande, hwilket allt bedrefs medelst ångmaskin. Efter många försök walde han såsom underlag en blandning af 100 delar zink och 274 delar koppar, till sjelfwa spegelen åter 32 delar koppar och 15 delar tenn. År 1844 fullbordade han sin spegel af 54 fots brännwid, 6 fots diameter, $5\frac{1}{2}$ tum tjocklek och $3\frac{1}{2}$ tons wigt, således tre gånger så stor som det herschelska teleskopet. För öfrigt är des höjning icke sferisk eller lotformig, såsom på Herschels instrument, utan parabolisk. Röret, som imesluter spegelen, är ej såsom på Herschels jätteteleskop af järnblåd, utan af furutråd, och har en diameter af $7\frac{1}{2}$ fot wid ena och $6\frac{1}{2}$ fot wid den andra ändan. Hela instrumentet med rör och underlag wäger 75 skepp. Det är uppkalladt mellan två murar af 50 fots höjd och 71 fots längd. Två män äro tillräckliga för att inom ett par sekunder ställa det i alla riktningar. Det härtill begagnade maskineri är i hög grad snillrikt uttänkt och är således lordens uppfinning.

De första observationer anställdes den 5 Mars 1845 af lorden sjelf, i sällskap med de berömda astronomerna Robinson och South. Instrumentet motswarade all förwäntan, och alla med desamma på stjernehimlen betraktade tockenfläckar upplöses full-

komligt, äfwen sådana, hwilka Herschel med sitt teleskop ej funnat lösa. Vi hafwa för närwarande öf ej mera bekant om resultaterna af detta jättewerk. Wätte det giswa i den sublimes wetenkapen upplösningar, som ej funnat ninnas genom det i fluggan ställda herschelska teleskopet!

Fortsettning af Djurrikets Naturalhistoria.

Sedan urgamla tider är detta djur heligt för Hinduerna och spelar en wigtig rol i deras underbara, för den nordiska santsasten så främmande Mythologi. Maratterna blott, som kalla denna apa Makur, hafwa ingen aktning för den, under det att alla folkklasser i hela Bengalen ej allenast tålligt fördraga des röfwerier och öförfämdheter, utan till och med flyda den och hafwa aktning för den, som wore den förwandt med deras gudomlighet. Fanatismen bryter med raseri löst emot den Europé, som i egenkap af jägare eller för att flyda sig mot des tjufwerier, nedskjuter en enda. Han wägar sitt lif och han förlorar det, om han har olycka att wara den ende hwite bland den uppretade mängden af infödingar. Forbes försäkrar i sina "orientaliske Erinnerungen," att i Dhuhoy anträffas lika så mycket äror som meniskor, att åt de förre äro inrymda de öfra wänningarne af husen, och att dessa apor, förgubade af infödingarne, eller åtminstone med asseende på själawandringen betraktade med wördnad, äro främlingarne en ordentlig plåga. När i Dhuhoy en innewånare will hämnas på sin granne, strör han en mängd ris på fiendens tak, helst kort före regntiden. Knappast hafwa aporna sett det utströdda riset, så uppåta de ej endast det tillgängliga, utan afriswa och teglet, för att åtkomma det, som är nedfallet deremellan. Inträder t. ex. nu den periodiska regntiden, så är det omöjligt att få en taktäckare, och det inströmmande wattenet fördeswar ej allenast allt husgerådet, utan äfwen såden, som förwaras i stora, med kalk sammanfogade låvar.

Föromödligen bebo dessa apor ej alltid samma ort. I nedra Bengalen wisa de sig ej egentligen utan emot wintrens slut och wandra sedan med sommarens slut åter till de högre belägna prowinserna. Så snart de inträffat på de heliga orterna, t. ex. wid Hughly, beghnar för de siomma Braminerna omsorgen för deras förplågning och besydd, ty ifrån dem härledda de förnämste indiske familjerne sin egentliga stam. Det berömda, på stranden af Nerubha stående heliga bramintredet herbergerar hjordar af sådana apor, men och flera hundra ormar. De förre wedergålla rikligen hwad de hafwa att liba af trädets gislige innewånare. Finna de en sofwande orm, så gripa de honom bakom hufwudet, hoppa ned på jorden och stöta under wildt skrif hufwudet af ors

Fig. 44.

Fig. 46.

Fig. 45.

Fig. 47.

Fig. 48.

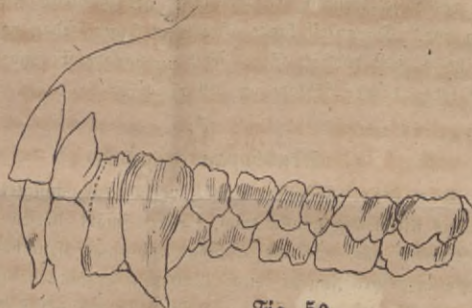
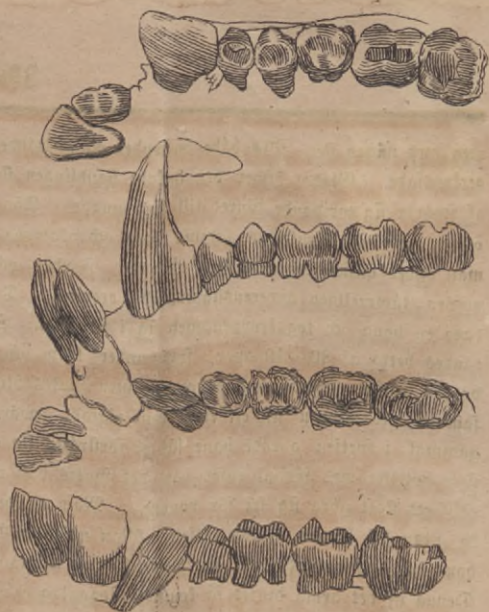

Fig. 50.

Fig. 49.

Fig. 51.

men mot någon sten, tills både hufvudet och giffständerna äro sönderkrossade. Glada öfwer den lyckade handlingen slunga de det af smärta sig wridande djuret till sina ungar. För sina honor och ungar har Crutellus samma stora och afgjorda kärlek, som man öfwer hufvud märker hos aporna. Forbes och Duvaucel anföra tämmeligen öfwerensstämmade exempel. Den förre dödade en hona och tog kroppen med sig i sitt tält. Snart frings rändes detta af 30—40 apor, som under larm och hotande åtbörder ryckte närmare och närmare, men syntes blifwa obeflutsamma wid åsynen af ett emot dem rigtadt gewär. Blott en gammal, i spetsen gående hane lät ej förträda sig och fortfor i sina hotelser med sådant raseri, att det syntes bäst vara, att medelst ett stott göra sig fri för honom. Man gjorde dock ej detta, utan lät honom nalkas tältet. Man utkastade då lifet, som han ömt omsammade och bortbar till sina wäntande kamrater. Denna af det arma djuret så konstlöst ådagalagda naturliga känslor rödde jägaren så, att han beslöt att ej widare skjuta på någon apa. Duvaucell kände äfwenledes ånger, sedan han skjutit på en hona, som döbligt särad först upphängde sin unge i en gren och sedan döende förtade ner till marken.

5.

Stubbapan (Colobus).

Karakter: hufvudet rundt, nosen tvär, ansigtet utan hår, näsans stilsjowägga gauffa tunn, kroppen smärt, halsen wantig med mahuartad hår. Lemmarna långa och tunna, framhänderna försedda med fyra fingrar, utan tummar, bakhänderna femfingriga, plattnaglar på alla fingrarna, swansen lång och slak och busfig på ändan.

Till det yttre likna dessa apor de öfwannämnda, men klifa sig ifrån dem genom fullkomlig brist på tumme. De företräda i Afrika, der de hittills blifwit funna, de beslägtade asiatiska smala aporna. Tills för några år sedan kände man blott två arter, nu deremot tio, som årligen torde föröklas, efter som undersökningar hinna att göras.

1. Den hwitbenta Stubbapan (Colobus leucomanus). Fig. 39.

Denna utomordentligt söna apa är hemma i Gambia och utmärker sig genom sitt långa, fina, silkesartade och glänsande hår. Den företrädeswis herrskande färgen är rent svart, ett hvitt band löper öfwer pannan, kinderna och skorna af ansigtet och färsenar sig under hakan, så att hela ansigtet synes innesattad i en hvit bord, som i pannan sommondrager sig till en fin rand. På yttre sidan af benet är håret hvitt; denna färg öfvergår medelst inmängning af dunflare hår småningom i svart. Den långa swansen är snöhwit. Ingen Europé har ännu betraktat detta djur i sin hemort, derföre fattas alla närmare underättelser om dess lefnadsförhållanden. Man känner den mest på de flyttade och hufvudlösa hudarne, som negrerna sända som handelswara till kusterna.

(Fortsättning)

En duell i mörkret.

Dastadt dueller äro förbjudna i Förenta Staterna i Norra Amerika, förekomma likwäl sådana ej sällan och utmärka sig mestadels för den omenflighet och kalla grymhet, hwarmed de utföras. En som för ett par år sedan egde rum i Florida torde vara utan exempel i duellernas annaler.

En öfwerste i arméen hade förwärfwat en fruktansvärd ryktbarhet som duellant och wisse så wäl att sköta sina wapen att hans motståndare nästan beständigt kunde vara säkra på en för dem oblycklig utgång af affären. Denna säkerhet i bruket af wapen gjorde honom så öfwermodig och reifam, att han wäl hade tusen fiender, som alla önskade att han skulle finna sin öfwerman. En afton kom han med en kamrat till ett aflägsset wårds-hus, hwarest en mängd menniskor samlat sig, bertill föranleddes af ett owanligt dåligt och regnigt wäder. Wär slagskämpa försämlade här nästan utan orsak en ung läkare på det grofwaste sätt. Mannen, som elstet war af ett lugnt och fredligt sinnelag, sprang stultigen upp, gaf honom en dugtig örfil och utdrog wårjan, som han hade i sin läpp. Öfwersten, som tillbakahölls af de närwarande, föreslog en duell, hwilken ock antogs. Swarje uppskof härmed aflögs och det war blott fråga om dess utförande. Efter mångfalldigt diskuteringe häröfwer gjorde en af de närwarande ett förslag, som enhälligt antogs, dels för dess sällsynthets skull, som ock emedan den undandrog öfwersten en del af hans öfwerlägsenhet. För de kämpande skulle nämligen utrymmas ett rum i öfra wåningen; alla fönster skulle genom luckor först tillbemmas; båda kämparne skulle förses med pistoler och dolkar, hwilka de borde hålla mellan tänderna. De skulle desutom afklädda utföra den förfärliga kampen, som borde börja tre minuter sedan dörren blifwit tillbommad.

Hastigt gordes åkt i ordning, och efter den gränslöfaste förwåning inträdde den djupaste tynnad, tills de närwarande åter blefwo något lifsigare och höllo wad för eller emot den enes eller den andres lycka. Tre slag på dörren gafwo ändtligen signal till kampens början, och nu blef allt tyst som döden. Nu hördes från det mörka rummet omwärlande stott, hårda steg och några sekunders hwila. Efter åter ett stott stred ett hårdt fall, sedan blef allt lugnt. Sålunda förföt en ryslig halftimma, tills man beslöt sig att åter öppna dörren. Man såg båda kämparne ligga på golfwet. Öfwersten låg underst. Båda wros blodiga, wansällda och så sönderfargade att man ej kunde taga i dem utan att stöta på ett järn. Öfwersten war död, läkaren lefde ännu. Man bar honom ut och lemnade honom till en kirurgs omsorg och wård. Efter en månad war han återställd och orten gaf honom tusen bewis på sin tacksamhet, för det han befriat dem samma från den lifliga slagskampen.

Öfwer kampen meddelade den unge läkaren efter sitt tillfri-

Kände följande: "När dörren blifwit tillstuten bakom oss, befundo vi oss i det djupaste mörker. Jag sökte aflägsna mig så mycket som möjligt från min motståndare, och det lyckades mig ändtligen att komma på ett afstånd från honom af hela kammarbreddens. Här stod jag fullkomligt stilla och väntade att öfversten skulle göra någon rörelse. Han syntes vilja gå tillwäga på samma sätt, och det var klart att den ene ej wisse, hwar den andre befann sig. Då förefom det mig plötsligt — ware sig nu, att jag want mig wid mörkret eller att jag bedrog mig — som om ett par glänsande ögon, lika Hyeans, såg på mig. Jag gaf led. Wid bliften af kottet såg jag min motståndare, som tryckt sig mot wäggen i en wrå. Han hade bemärkt mig och lofsade sitt skott; men kulau gick tät öfwer mitt hufvud och fastnade i wäggen. Nu rusade vi upp emot hwarandra, bortkastade pistolerna, och han störtade, då han såg att han förfelat sitt skott, emot mig, men träffade mig ej och förirrade sig åter. Nu inträdde åter djup tyfnad och stillhet. Vi lyfnade på hwarandra och han måste hafwa försört någon rörelse af mig, ty han stöt plötsligen och träffade mig. Nu hade han blott dollen kvar; jag beröm mot utom denna afwen min andra pistol. Han störtade emot mig, och trots det sår jag erhållit, bibehöll jag så mycket besinnning, att jag försvarade mig med dollen, tills vi för andra gången skildes åt. Nu war jag betänkt på att ej låta honom komma mig på lifwet, utan i något gunstigt ögonblick betjena mig af min pistol. Jag undref honom alltid, men kunde dock ej undkomma, och på detta sätt kretsade vi ett par gånger under de grymmaste hugg rummet omkring. När jag märkte mina krafter aftaga, beslöt jag att skjuta. Jag såg att han wacklade och störtade mig då med alla krafter öfwer honom. Han kampsade ännu en tid, men hans stötar blefwo allt mattare och mattare, tills han wrälände störtade till golfwet. Afwen i dödsrykningarne stötte han under förfärliga förbannelser wildt omkring sig. Jag dukade under för mattigheten, som förorsakades af blodsförlust ur sju och trettio sår. Jag föll ner och medwetandet öfvergaf mig.

Behandlingen af de till Sibirien förwista.

Den ryska regeringen ålägger de till Sibirien förwista förbrytare samma hyselsättning och medel till förförjning, hwar med de i sin hemort förskaffat sig sitt uppehälle.

Hwarje till Sibirien bestämd förbrytare erhåller för sin resa, i det ögonblick då den transport, till hvilken han hör, skall bryta upp, två skjortor, en lång öfverrock, kallad *Sipuu*, och ett par skor. Detta är hans utstyrel för de sex sommarmånaderna. För de sex vintermånaderna bekommer han äno två skjortor, en

lång öfverrock af kläde, en färskinspel, en velsmöjsa, handskar och strumpor af hlle, ett par wanliga skor och ett par södrade med pelswerk. Allt detta är nytt, starkt och af god beskaffenhet. Så snart en transport af förwista passerar den stad, som utgör guvernementets hufvudort, anskälles inspektion öfwer effekterna i närvaro af guvernören och de högre embetsmännen. Bestimmes nu att de helt och hållet eller delwis äro utslitna, så blifwa de uppberederade eller utbytta mot fullkomligt nya. Denna inspektion bewisas också af en läkare, hvilken det speciellt åligger att underrätta sig om och undersöka hwarje förwist persons helsofallstånd.

De sjuka och sådana, som under wägen allt för mycket lidit af stryptor, så åka, eller intennas de på hospitaler, tills de blifwa fullkomligt återhälda. På hela resan ifrån afgångsorten till målet erhåller den förwiste dagligen så mycket penningar, att han dermed kan bestrida sitt underhåll.

De till kolonisering i Sibirien bestämda förbrytare tilltyggalägga wägen på det sätt, att de marschera om natten och hwila om dagen. De utmed wägen på wisfa afstånd besittliga stationerna äro solida, med starka palisader omgifna hus. Wanligen ligga de i den yttersta delen af hwarje by. Afståndet mellan stationerna belöper sig till 25 werst eller 4—5 sw. mil. Men på det att de olyckliga ej skola uppgifwas under wägen, har man ofta mellanstationer.

Husen wid stationerna äro snygga och bequäma. De innehålla fyra flera rum för de förwista och ett semte för fruntimnerna, som följa sina män. Dessa hafwa fri resa i wagnarne, som åtfölja transporten. Hwarje stationshus har kök, twätthus och förrådskammar, och för hwar hundrade werst finnes det bequäma badhus.

Så snart en transport af förwista anländt till Sibirien, föras de till en redan bestämd koloni. Wid de allmänna wägarne i guvernementerna *Sobolst*, *Jeniseist* och *Irkutsk* ser man sköna kolonier, bebodda af förwista. De ligga wanligen sex werst från hwarandra och gifwa en i sanning gansta wacker anblick. Wanligen anlåggas de wid stranden af floder, som hafwa öfwerflöd på höst, eller också midt i dalfördjupningar. Swad prydlighet och soliditet i byggnadsart, regelmässighet i anläggning och sorgfällighet i underhåll beträffar, kan man ställa dessa kolonier wid sidan af de skönaste byar i weskliga Europa.

Hwarje hus bebos af fyra förwista med familjer. En af dem wäljes till herre i huset och för befälet öfwer de öfriga. De af trädb oppförda husen hafwa en wacker fasad och innehålla fyra rymliga kamrar, en rymlig gårdplan, två stallar och två förrådskamrar.

I midten af hwarje sådan by finnes en stor med byggnader omgifwen plats, ifrån midten hwaraf kyrkan höjer sig tillika med

de hus, som tillhöra administrationen och ortens embetsverk. Der äro äfwen förvarade apparater för elbsläkning, äfvensom sädesmagasinerna finnas der. Hela kolonien är innesluten af palissader, som blott hafwa en utgång, wid hvilken skildwakt är utsatt.

Att hwar och en af de förwisla lemnas wid ankomsten till kolonien en bila, en plog, de för hans behof nödiga åkerredskaper och husgerädesaker; han får desutom en ko, en häst, ett får. Dertill meddelas honom utsädeskorn för tvenne år. Först i det tredje året är han skyldig att betala staten en liten pålaga.

De från kejserliga regeringen och cheferna för guvernementerna meddelade instruktioner bjuda alltid till, att på allt sätt uppmuntra de förwisla kolonisterna, att gifwa dem skydd och bistånd och att ej försumma att ämno wäcka deras sinne för familjelifwet och för wården af sin lilla egendom. Förmisningen blir i det land, der straffet utskäts, ej ansedt såsom sådant, och den, som ej är helt och hållet förfjunken i laster, slår sig i de flesta fall ganska wäl ut. Blodsband, ja till och med wänskapens känslor högaktsas. Man skiljer ej hustrun från hennes man, eller fadren från sina barn, ej fästmannen från sin fästmö; man bemödar sig att hos förbrutaren iungjutta en bättre känsla och att derigenom widga hans sinne för familjelifwet återgifwa honom det möjligen förlorade samwetslugnet.

Undervisning på

Violin och Pianoforte

lemnas af undertecknad.

Jos. Czapek,

Musik-Direktör wid Kongl. Götha Artilleri-Regementets Musik-corps.

Charaden N:o 6.

Mitt andra sitter på mitt första,
som mycket wäl begagnas kan
med förmån utaf Snickarne.

Mitt hela kanste är det första

af snillen ibland preslerne,
men litwål af Produkterne,
ej alltid kref "det" som "går an."

Upplösningen af Charaden i föreg. Nr är: Kallbrand.

En Dam,

som genast skulle igenkännas, om man såg se henne i ansigtet.

Nästa N:o utgifwes den 9:de April, N. 7 f. m.

Götheborg, C. Petersens officin, 1848.